

SIBOLOKO

Samarbetet mellan de svenska gymnasierna i Sibbo, Kotka, Borgå och Lovisa

NULÄGET

- SAMARBETE HAR REDAN PÅGÅTT I MÅNGA ÅR
- ARBETET GÖRS GEMENSAMT ENLIGT ÖVERENSKOMMEN PLAN
- VERKSAMHETEN STYRS AV EN LEDNINGSGRUPP (UTBILDNINGS-/BILDNINGSDIREKTÖRERNA + REKTORERNA) I CENTRAL POSITION
- PERSONALBYTEN I FÖRVALTNINGEN; HAR PÅVERKAT KONTINUITETEN I ARBETET

NULÄGET

- OLIKA STORA GYMNASIER MED OLIKA RESURSER FÖR VERKSAMHETEN
- VIKTIGT FÖR KOMMUNERNA ATT HA EGNA GYMNASIER
- LÄRARNAS UNDERVISNING SÅVÄL PÅ HÖGSTADIET SOM I GYMNASIET
- SIBLOKO-SAMARBETET SYNS INTE SÅ SOM DET BORDE FÖR ALLA AKTÖRER

NULÄGET

- UTBILDNINGS- OCH BILDNINGS DIREKTÖRERNA INTAR EN CENTRAL ROLL I KOORDINERINGEN AV VERKSAMHETEN
 - AVTAL OM SAMARBETET
 - RIKTLINJER FÖR VERKSAMHETEN
 - RESURSER
 - TIDTABELLER
 - BESLUT/POLITISKT BESLUTSFATTANDE
 - FÖRHANDLINGAR OM AVTAL
- REKTORERNA HAR EN CENTRAL ROLL FÖR ATT FRÄMJA VERKSAMHETEN
 - STYRNING, KOMMUNIKATION OCH KOORDINATION SKER PÅ SKOLNIVÅN
 - FÖR ATT FÅ MED LÄRARE I SAMARBETET
 - FÖRMEDLING AV "INFORMATIONEN FRÅN FÄLTET" TILL UTBILDNINGS-/BILDNINGS DIREKTÖRERNA
 - UTVECKLINGSARBETE PÅ DE EGNA ANSVARSOMRÅDEN

NULÄGET

- PÅ LEDNINGSNIVÅ UPPLEVS ARBETET GE MERVÄRDE ÅT DEN EGNA VERKSAMHETEN
 - KOLLEGIALT STÖD
 - MEDVETENHET OM HUR DET STÅR TILL MED GYMNASIEUTBILDNINGEN
 - GEMENSAM PLANERING
- ALLA MEDVERKANDE UPPLEVDE ATT ARBETET ÄR VÄRDEFULLT
 - ENGAGEMANG FÖR GEMENSAMT UTVECKLANDE

ERFARENHETER UTIFRÅN ENKÄTEN

- UPPLEVELSE AV ATT ARBETET STÅR OCH STAMPAR I STÄLLET FÖR ATT GÅ TILLRÄCKLIGT FRAMÅT
 - MÅL
 - VEM LEDER ARBETET?
 - VEM FATTAR BESLUTEN?
- LÄRARNAS INTE ENGAGERADE I SIBLOKOVERKSAMHETEN I TILLRÄCKLIG UTSTRÄCKNING
- OTILLRÄCKLIGT MED GEMENSAM TID, SÄRSKILT LÄRARNAS EMELLAN (LÄROPLANSARBETE)
- OLIKA PERIODINDELNING, LEKTIONSLÄNGD, ARBETS- OCH SEMESTERDAGAR, INLÄRNINGSPLOTTFORMAR
- VERKSAMHETEN INTE SYNLIK FÖR ELEVERNA OCH DE DELTAR INTE I PLANERINGEN
- GNET OCH NÄTKURSERNA HAR INTE NÅTT FRAM TILL ELEVERNA

STYRKOR

- Skolor och lärarkårer har kommit närmare varandra och ser de fördelar samarbetet ger
- Samarbete mellan ämneslärarna
- Samarbete mellan rektorerna
- Lärarkårerna har kommit närmare varandra

SVAGHETER

- Olika syn på målen med samarbetet
- Nyttan med verksamheten inte tydlig för eleverna
- Verksamheten/de egna målen gör att skolorna drar åt olika håll
- Ledarskapet måste vara tydligare
- Mer fokus på vad som är väsentligt och vilka målen är

- Möjlighet att tillsammans utveckla bättre gymnasieundervisning
- Eleverna kan delta i kurser vid andra gymnasier
- Gemensam marknadsföring
- Lärarsamarbete – idéspredning – gemensamt utvecklande
- Utvecklingssamarbete – svårt att stå emot trycket ensam
- Mer resurser

- Alltför stort nedskärningstryck i fråga om kurserna
- Minskad attraktionskraft; eleverna väljer inte längre gymnasiet i den egna kommunen
- Skolornas egen profil hotas – allt kan inte koordineras gemensamt
- Genomförandet av en del aktiviteter påtvingat även om det inte lämpar sig för skolan
- En enhetlig skola
- Lärarna är oroliga för sina jobb

MÖJLIGHETER

HOT

SWOT-ANALYS

ALTERNATIV FÖR FORTSÄTTNINGEN PÅ SIBOLOKO

- FÖRBEREDELSENA INFÖR ÖVERGÅNGEN TILL SAMKOMMUNEN VIDAREBEARBETAS (MED STÖD AV SAKKUNIGA)
- FÖRHANDLINGAR INLEDS FÖR ÖVERGÅNGEN TILL VÄRDKOMMUNMODELLEN
- NYTT SKEDE INLEDS FÖR UTVECKLING OCH BEDRIVANDE AV VERKSAMHETEN

Ifall
gymnasieutbildningen
i alla tre kommuner vill
fås gemensam!

Kommunerna bör grunda en egen
samkommun eller välja en kommun till
värdkommun där ett affärsverk inrättas.

En gemensam
gymnasieutbildning
och ett nära
samarbete ger
fördelar för såväl
elever som lärare

- **Studieutbudet ökar ordentligt (också för den som enbart utför gymnasiestudier)**
- **Med en samkommun/värdkommunmodell kan utvecklingsarbetet få mer resurser**
- **Bättre förutsättningar för att verkställa den lagstadgade samarbetskyldigheten med högre stadiet**
- **Lärarnas möjligheter att förverkliga sig själva ökar**
- **Kontinuiteten i arbetet tryggas bättre**
- **Det kollegiala samarbetet ökar**

Jämförelse av organisationsmodellerna (axplock) med tanke på samarbetet

Funktioner	En utbildningsanordnare	Starkt samarbete	Självständiga aktörer	Observationer
Gemensamma verksamhetsmodeller	+++ (beroende av högstadiet)	+ (beroende av högstadiet)	---	
företagarstudier	+++	+++	++	
miljöfrågor	På utbildningsanordnarens beslut	Enligt kommunens önskemål	Enligt kommunens önskemål	
elevkårsarbete	Svårt mellan olika verksamhetsställen	Separat för varje skola, samarbete en möjlighet	Separat och självständigt utan stöd från de andra	
Delat utvecklingsansvar	+++	+++	---	
marknadsföring och information	+++	+++	---	
IT-support och arrangemang för användning i undervisningen (undervisning via direktuppspelad video, nätundervisning...)	Kan ordnas självständigt men ska avtalas med högstadieskolorna i kommunerna	Alla ordnar självständigt men gemensamma plattformar o.d. kan avtalas	Kommunspecifikt, ej kompatibilitet	
ämnesgruppsarbete mellan ämneslärarna	+++	++	---	
studiehandledning, elevvård, specialundervisning	Studiehandledningen sker självständigt men kommunerna har t.ex. ps, kurator, hälsov.	Kommunerna fattar egna beslut	Kommunerna fattar egna beslut	
Projektarbete och internationella projekt	+++	+++	+-	Förutsätter god beredning
arbete med läroplanen	+++	+++	---	Kan genom gott samarbetet avtalas att bli starkt
fortbildning för personalen	+++	++	---	Kan genom gott samarbetet avtalas att bli starkt
invandrarundervisning	+++	+++	---	
kvalitets- och informationssystem	+++ OSMO POLAS	+++	---	Ska avtalas i samarbete med andra aktörer i kommunen

Om en samkommun,
en
värdkommunmodell
eller ett aktiebolag
bildas ska många
saker avtalas!

- Anställning av projektledare (ca 1+ år)
 - Inrättande av planeringsgrupp
- => Vilka saker ska utredas och vad ska beslutas?
- Verksamhetsmodell – ledning – beslutsfattande (verksamhetsstadga–förvaltningsstadga)
 - Ekonomin – se de olika modellerna
 - Användningen av fastigheterna (hyra, ägande?)
 - Personalens ställning och nyanställning
 - Elevantal (antagning)
 - Möten och praxis
 - Gemensamma praxis vid verksamhetsställena (t.ex. studiehandbokens innehåll = praktiska frågor)
 - kvalitets- och informationssystem
 - studiehandledning och andra stödtjänster (egna och kommunala)
 - elevvård, specialundervisning, invandrarundervisning
 - IT-support och arrangemang för användning i undervisningen (undervisning via direktuppspelad video, nätundervisning...)
 - marknadsföring och information
 - fortbildning för personalen
 - arbete med läroplanen, t.ex. indelat i utvecklingsansvar efter ämnesområde
 - ämnesgruppsarbete
 - Företagarstudier, internationella projekt osv.
 - miljöfrågor

Utvärdering av samkommunens affärsverksmodell

- beslutanderätten kan i direktionen entydigt hållas kvar i de kommuner vars gymnasieutbildning överförs till samkommunen/kommunen.
- det är lätt för en utomstående att utifrån affärsverket granska gymnasieutbildningens situation på ett övergripande plan, eftersom man då inte behöver känna till hela samkommunens/kommunens verksamhet för att kunna utreda läget för gymnasieutbildningen
- kommunerna kan om de vill köpa in mer gymnasieutbildning från affärsverket: statsandelen räcker inte för att täcka gymnasieutbildningen och en del av kommunerna kan vara villiga att erbjuda gymnasieutbildning med mer resurser än för den grundläggande nivån till gymnasierna i den egna kommunen (t.ex. mindre undervisningsgrupper o.d.) genom att beställa mer gymnasieutbildning från affärsverket (modellen "beställare-producent") → kommunernas betalningsandel → kräver ett sätt att skapa en beräkningsmodell för vad olika saker kostar.
- Gemensamma kostnader måste skötas genom så kallad *top-slicing* ← här måste man fundera på faktureringsprincipen (elevantal, maskin, användningsgrad osv.)
- Förändras statsandelen enligt värdkommunens eller samkommunens hemort → minskad statsandelsfinansiering?

Utmaningar i affärsverksmodellen

- Har ledningen (politikerna) den know-how som behövs för att fatta beslut, el. nickedockor?
- Kan samförstånd uppnås på politisk nivå i utvecklingsarbetet?
- Strukturen med direktion, styrelse och fullmäktige är rätt tungrodd i beslutsfattandet → tjänsteinnehavarstyrd → kommunernas påverkan förblir knapp i själva verksamheten
- Ekonomin och hur den ska ordnas!

OM VALET FALLER PÅ EN SAMKOMMUN/ VÄRDKOMMUNMODELL, SKA ÖVERLÅTELSEÅTGÄRDER FÖR GYMNASIEUTBILDNINGEN VIDTAS

1. SAMARBETSFÖRHANDLINGAR

- fullgörande av samarbetskyldigheten: ändringar i vem som bedriver verksamheten och principer för personalflyttningar, samarbetsförhandlingar
- ordnande av samarbetsförfaranden i en utbildningssamkommun
- hörande av elevkärer
- styrgruppens rapport om information till personalen hösten 2006

2. BESLUT

- stads- och kommunfullmäktiges beslut
Kotka, Lovisa, Borgå, Sibbo
- Den nya samkommunens organiseringsbeslut
- stadens och kommunernas tillståndsansökningar hos undervisnings- och kulturministeriet för ändringar i vem som bedriver verksamheten Kotka, Lovisa, Borgå, Sibbo
- utbildningssamkommunens tillståndsansökan hos undervisnings- och kulturministeriet

3. INRÄTTANDE AV EN UTBILDNINGSSAMKOMMUN

- grundavtal
- förvaltningsmodell
- förvaltningsstadga

Personalens ställning

- I fall av en ny arbetsgivare ska personalen sägas upp → anställas av den nya arbetsgivaren
- Alla anställdas arbetsavtal ska granskas och avtalen harmoniseras
- I övriga regioner är lärarna i regel anställda antingen av kommunen eller samkommunen, på grund av svårigheter med skötseln av praktiska frågor för gemensamma tjänsteinnehavare
- utbildningsanslag → ska varje läroinrättning sköta utbildningen med egna medel eller gemensam utbildning?

FÖRSLAG FÖR
FORTSÄTTNING
PÅ
VERKSAMHETEN

- KOMMUNERNA FORTSÄTTER
UTVECKLA ETT STARKT SAMARBETE
MELLAN GYMNASIERNA

CENTRAL ÄNDRING

- RESURSER AVSÄTTTS FÖR EN EGEN
"KOORDINATOR" FÖR VERKSAMHETEN
 - MÅSTE GES TILLRÄCKLIGA
VERKSAMHETSFÖRUTSÄTTNINGAR
 - ANSVAR FÖR ATT VERKSAMHETEN GÅR FRAMÅT
 - SKYLDIGHET TILL STYRNING, UPPFÖLJNING,
PRESENTATION OCH RAPPORTERING

CENTRALA ÄNDRINGAR

- TEMANA BÖR GRANSKAS UTIFRÅN DEN NYA GYMNASIELAGEN OCH SAMHÄLLSKRAVEN
- ALLAS ÄGARSKAP AV DEN GEMENSAMMA VERKSAMHETEN MÅSTE TRYGGAS → INFORMATION, VERKSAMHET
- TILLRÄCKLIGT MED TIDSRESURSER AVSÄTTTS FÖR SIBLOKO-SAMARBETET PÅ SÅVÄL LEDNINGS- SOM LÄRARNIVÅ
- FRÅN SKOLA TILL NÄTVERKSBASERAD LÄRMILJÖ
 - GNET, EGNA NÄTKURSER, INKÖPTA KURSER...
→ UTBILDNING AV LÄRARNÄT FÖR GENOMFÖRANDE AV NÄTKURSER

⇒ FÖR ALLA DESSA ÄR PLANERINGEN REDAN GOD, DE MÅSTE STÖDJAS MED ORGANISATORISKA ARRANGEMANG OCH UTVECKLING AV OLIKA FÄRDIGHETER (INDIVIDER, ARBETSSÄTT, PROCESSER, IKT)

SIBOLOKO HAR EN FAKTISK MÖJLIGHET
ATT UTVECKLAS OCH UTVECKLA GENOM
GEMENSAM VERKSAMHET –
MÖJLIGHETEN FÅR INTE GÅ OM INTET!

TILLSAMMANS ÄR VI MER!